

XALQARO NORDIK UNIVERSITETI

**«O‘ZBEKISTON — 2030” STRATEGIYASINI
AMALGA OSHIRISH YO‘NALISHLARI VA
ISTIQBOLLARI YOSHLAR NIGOHIDA»
MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYA**

Toshkent – 2024

IV SHUBA

- Turdimurodov Ш.Н.** Предпосылки и этапы развития современных финансовых технологий 322
- Khamidova A.Kh.** Xalqaro standartlarga muvofiq pul oqimlari to'g'risida hisobot tuzish..... 329
- Turdiyeva G.S., G'aybullayeva K.E.** Yashil iqtisodiyotning mamlakatimizda iqtisodiy rivojlanishidagi tutgan o'rni 332
- Ergasheva R.B.** Yashil iqtisodiyot haqida tushuncha, uning jamiyat hayotidagi o'rni va ahamiyati 334
- Berdimo'minova Z.Z.** O'zbekiston va qozog'iston mamlakatlarida iqlim o'zgarishing aholi turmush darajasiga ta'siri 336
- Abdulhamidov S.A.** Globallashuv jarayoni va uning O'zbekiston iqtisodiyotiga ta'siri 340
- Джавадова Т.И.** Успешные примеры международного экономического сотрудничества нового Узбекистана: опыт и перспективы..... 344
- Zarekeyev A.A.** O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tishi: muammolar va imkoniyatlar..... 348
- Mirzayev U.N.** Turistik xizmatlar xususiyatining «4 ta S» bilan ifodalanishi hamda xizmat ko'rsatish paketi..... 351
- Турумов Б., Камилова Н.А.** Современный механизм обеспечения международной экономической безопасности 355
- Рахимов Б., Камилова Н.А.** Кадровая политика предприятия в вопросе повышения эффективности производства..... 361
- Sadriddinova S.S.** O'zbekistonda makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda jahon mamlakatlari bilan hamkorlik munosabatlarini o'rnatishdagi o'rni 364
- Sultonov D.** O'zbekiston iqtisodiyoti modernizatsiyasi, barqaror iqtisodiyot va jahon mamlakatlari bilan xalqaro hamkorlik masalalari..... 369
- Normamatov O.N.** Turizm sohasida interaktiv xizmatlarni veb-sayt, mobil ilova va chatbotlar shaklida mijozlarga xizmat ko'rsatishni shakllantirish 372
- Nabiyev R.A.** Talabalarda ichki turizmda onlayn gid xizmatlarini rivojlantirish bo'yicha malakalarini shakllantirish 377
- Xalilova M., Muxtorova U.K.** Aholi turmush darajasi va uning sifatini belgilovchi miqdorlar..... 382
- Raxmonova Z.R.** Umumiy o'rta ta'lim maktablarida musiqa darslarini o'tkazishda o'zbek xalq cholg'ularini o'rgatish uslubiyoti (boshlang'ich sinflar misolida) ...386

TURIZM SOHASIDA INTERAKTIV XIZMATLARNI VEB-SAYT, MOBIL ILOVA VA CHATBOTLAR SHAKLIDA MIJOZLARGA XIZMAT KO'RSATISHNI SHAKILLANTIRISH

Normamatov Ozodbek Nodir o'g'li ¹

¹Termiz davlat universiteti kompyuter tizimlari va ularning dasturiy taminoti 2 - kurs magistranti

E-mail: ozodbeknormamatov2020@gmail.com

Annotatsiya. Turizm sohasidagi interaktiv xizmatlar, veb-saytlar, mobil ilovlar va chatbotlar shakllarida mijozlarga xizmat ko'rsatish uchun kritik ahamiyatga ega. Bu xizmatlar, turizm kompaniyalari va agentliklari uchun mijozlarga tez va qulay turizm tajribasi taqdim etish va ularning talablari va ehtiyojlari bo'yicha shaxsiy xizmatlarni taklif etish imkonini taqdim etadi. Turizm sohasidagi interaktiv xizmatlarni mijozlarga samarali va innovatsion xizmatlar taqdim etishning muhimligini ko'rsatadi va turizm sohasidagi yangilik va texnologiyalarni qo'llab-quvvatlash orqali kompaniyalar uchun qanday imkoniyatlar taqdim etishini o'rganishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: ilovalar, veb-saytlar, chatbotlar, turistik, interaktiv.

Kirish. Turizm sohasida interaktiv xizmatlarni veb-sayt, mobil ilova va chatbotlar shakllarida mijozlarga xizmat ko'rsatishni shakillantirish, sayohat agentligi, mehmonxona, restoran yoki boshqa turizmga oid kompaniyalarning diqqatini jalb qilish uchun kritik muhimlikka ega. Bu xizmatlar, mijozlar uchun oson, tez va qulay turizm tajribasini ta'minlash, ularning savollarni tez javob berish va ularning talablari va ehtiyojlari bo'yicha shaxsiy xizmatlarni taklif etish imkonini taqdim etadi. Veb-sayt, kompaniyangizning to'liq xizmatlarini taqdim etish, mahsulotlarni va xizmatlarni ko'rsatish, rezervatsiyalar qabul qilish va ma'lumotlarni taqdim etish uchun qulay platforma bo'ladi. Mobil ilova, mijozlarga ishonchli turizm tajribasini taqdim etish uchun qulay va xavfsiz platforma bo'ladi. Chatbotlar esa, mijozlar bilan boshqaruvni mustahkamlash, ularning savollarini va talablari bo'yicha avtomatik javob berishga yordam beradi va mijozlar bilan ko'rsatilayotgan shaxsiy aloqani yaxshilaydi[1].

Shuningdek, interaktiv xizmatlarni taqdim etishning juda muhim qismi, mijozlarning shaxsiy xizmatlar uchun aloqani ta'minlash va ularning talablari va ehtiyojlari bo'yicha xizmat ko'rsatishdir. Bu, mijozlarga maxsus tadbirlar, turar joylar va ovqatlanish joylarni taklif etish orqali ularning sayohat tajribasini pasayishga yordam beradi. Keyinchalik, mijozlarning fikrlarini va qayta qidiruvlarni qabul qilish, ularning turizm shirkati yoki markasi bilan birlashishini ta'minlash uchun muhimdir[2].

Jamiyatimizda turizm sohasida interaktiv xizmatlar o'zaro raqobat ko'rsatishga imkon beradi va mijozlarga ko'proq qulaylik va xizmat ko'rsatishga

yordam beradi. Bu esa, kompaniyangizning muvaffaqiyatiga va mijozlarning turizm tajribasiga samarali va o'ziga xos qilishga yordam beradi[3].

Mijozlarni aniqlash va ma'lumotlarni to'plash. Veb-sayt, mobil ilova va chatbotlar orqali mijozlarni tanib olish uchun foydalanuvchilar haqidagi ma'lumotlarni to'plab olish kerak. Bu, saytga kirish sahifasida yoki chatbotdan birinchi so'rovlar bilan boshlanadi.

To'g'ri, mijozlarni aniqlash va ma'lumotlarni to'plash muhim jarayonlardan biridir va turizm sohasidagi interaktiv xizmatlarni taqdim etishda juda muhim rol o'ynaydi. Bu, veb-sayt, mobil ilova va chatbotlar orqali amalga oshirilishi mumkin.

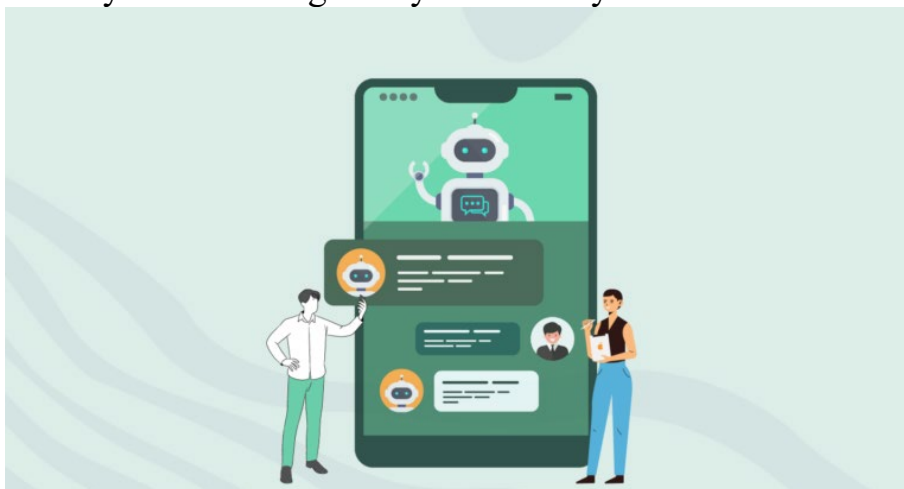
Saytga kirish sahifasi. Veb-saytingizning kirish sahifasida mijozlarni aniqlash va ma'lumotlarni to'plash uchun foydalanuvchilardan asosiy ma'lumotlarni so'rang. Bu ma'lumotlar ish faoliyati, sayohat manzillari, buyurtma qilishni istagan sifati va boshqa shaxsiy ma'lumotlar bo'lishi mumkin[4].

Chatbotlar orqali. Saytning chatbot qismida yoki aloqa sahifasida, foydalanuvchilarga mijozlik maqsadlari, qiziqishlari va talablari haqida savollar yuboriladi. Chatbotlar mijozlar bilan avtomatik muloqot olib, ularning talablari va istaklarini aniqlashga yordam beradi.

Mobil ilova orqali. Mobil ilova yordamida ham mijozlarni aniqlash va ma'lumotlarni to'plash mumkin. Ilk yuklanish paytida foydalanuvchilardan shaxsiy ma'lumotlarni so'rang va turizmga qiziqishlarini, yoqtirgan sayohat manzillarini va turar joylarini aniqlang[5].

Analitik ma'lumotlar. Mijozlar to'plangan ma'lumotlardan tahlil qilish va analitik ma'lumotlar olish, ularning sayohat preferanslarini, qiziqishlarini va talablari haqida tushuntiruvchi tahlil qilishning muhim qismidir. Bu, turizm kompaniyalari uchun mijozlarga mos xizmatlar taklif etishda yordam beradi.

Mijozlarni aniqlash va ma'lumotlarni to'plash, turizm sohasidagi interaktiv xizmatlarni turli shakllarda mijozlarga xizmat ko'rsatishning boshlang'ich qadami bo'lib, mijozlarga shaxsiy va qulay xizmatlarni taklif etishning asosiy qismidir. Bu jarayon, turizm kompaniyalari uchun mijozlarga qulaylik, samarali xizmatlar va turizm tajribasini yaxshilashning asosiy vositasini yaratishda katta ro'la ega[6].

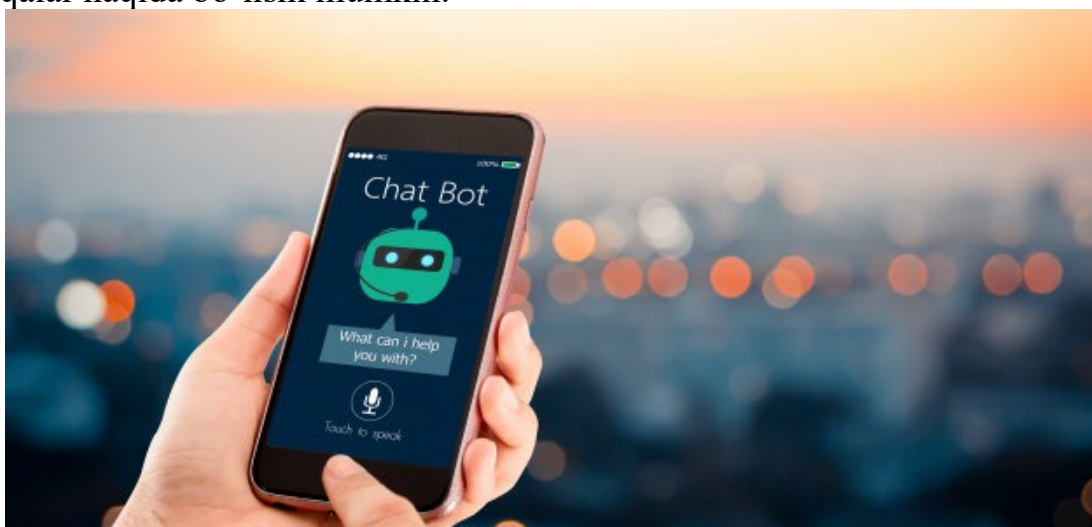

1-rasm(Veb-sayt, mobil ilova va chatbotlar orqali mijozlarni tanib olish)

Mijozlar bilan interaktiv muloqot. Chatbotlar orqali mijozlar bilan interaktiv muloqot olib borish. Bu, mijozlarga turar joylar, mehmonxonalar, restoranlar, ko'ngilochar joylar va boshqa turizm obyektlari haqida ma'lumot berishni o'z ichiga oladi.

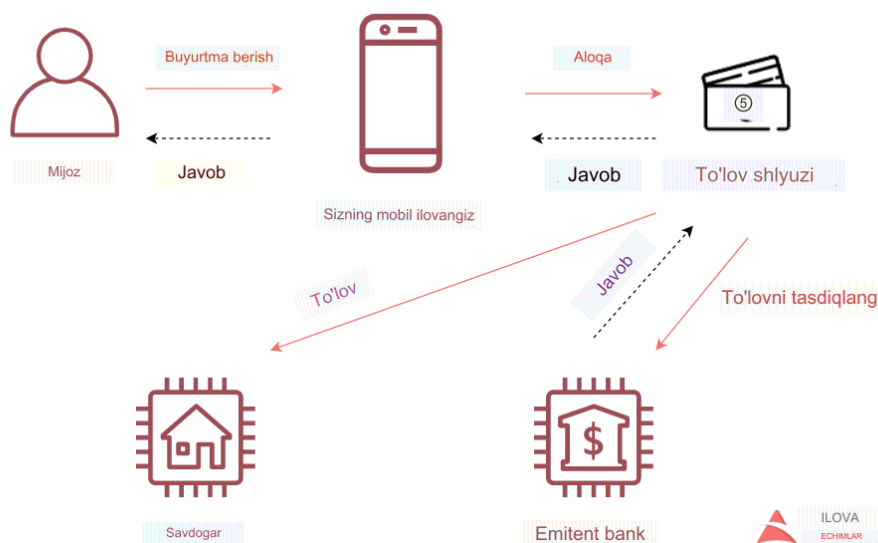
Mijozni tanishish. Chatbotlar birinchidan mijozlarni tanishish uchun asosiy ma'lumotlarni so'raydi. Bu ma'lumotlar o'rtacha tadbirkorlik so'rovlari bo'lishi mumkin, masalan, ism, familiya, manzil va boshqa shaxsiy ma'lumotlar.

Turizm obyektlari haqida ma'lumotlar. Chatbotlar mijozlarga turizm obyektlari haqida ma'lumot berish uchun so'rovlar yuborishadi. Bu ma'lumotlar mehmonxonalar, restoranlar, turar joylar, ko'ngilochar joylar, shahar qurilmalari va boshqalar haqida bo'lishi mumkin.

2-rasm(Orqali mijozlarga xizmat ko'rsatish)

To'lov tizimi. Saytda to'lov tizimi integratsiyasi yordamida mijozlar to'lovni tez va qulay qilishlari mumkin bo'ladi. Bu, elektronik to'lovlar, kartalar orqali to'lov qilish imkoniyatini taqdim etishni o'z ichiga oladi.

3-rasm(to'lov tizimi)

Sayt va ilovada xaritalar va yo'lnomalar. Turizm obyektlari, mehmonxonalar va boshqa joylar haqida ma'lumot berishda xaritalar va yo'lnomalar integratsiyasi yordamida mijozlar uchun yo'lni osonroq aniqlashlarini taqdim etish mumkin.

4-rasm(sayt va ilovada xaritalar va yo'lnomalar)

Foydalanuvchilar uchun shaxsiy hisoblar. Saytda yoki mobil ilovada mijozlar uchun shaxsiy hisoblar yaratish, ularning buyurtmalarini, joylashgan joylarini va to'lov tarixlarini saqlashga imkon beradi.

Foydalanuvchilar uchun shaxsiy hisoblar yaratish, sayt yoki mobil ilova orqali mijozlar uchun qulaylik va samarali xizmatlar taklif etishning muhim qismidir. Shaxsiy hisoblar yaratish, mijozlarga xizmatni individual ravishda taqdim etish imkonini ta'minlaydi. Quyidagi qadam-qadam ma'lumotlar mijozlar uchun shaxsiy hisob yaratish jarayonini amalga oshirishda yordam beradi. Mijozlar sayt yoki mobil ilova orqali ro'yxatdan o'tish uchun shaxsiy ma'lumotlarni kiritishlari kerak bo'ladi. Bu ma'lumotlar odatda ism, familiya, elektron pochta manzili, telefon raqami va boshqa shaxsiy ma'lumotlardan iborat bo'ladi.

Mijozlar ro'yxatdan o'tgandan so'ng, shaxsiy hisoblar yaratiladi va ularning ma'lumotlari saqlanadi. Bu, mijozlarning buyurtmalarini qabul qilish, joylashgan joylarini saqlash, to'lov tarixlarini saqlash va boshqa xizmatlardan foydalanishga imkon beradi. Mijozlar shaxsiy hisoblar orqali buyurtma berish va mehmonxona, restoran yoki boshqa turizm obyektlariga rezervatsiya qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shaxsiy hisoblar sayesida, ular buyurtmalarini va rezervatsiyalarini boshqarish, o'zgartirish va bekor qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shaxsiy hisoblar, mijozlar uchun to'lov tarixlarini saqlash imkonini taqdim etadi. Bu, mijozlarning to'lovlarini tekshirish, qayta qayta foydalanish, to'lov qilish va to'lovlarni boshqarish uchun qulayliklar yaratadi.

Aloqa va qo'llab-quvvatlash. Chatbotlar orqali mijozlar bilan turizm bo'yicha savollarini javoblash va ularning takliflariga qo'llab-quvvatlash imkoniyatini

taqdim etish. Bu, mijozlarga turizm saytlarining va ilovlarining foydalanishida yordam berishga yordam beradi.

5-rasm(aloqa va qo'llab-quvvatlash)

Maqbullik va sharhlar. Mijozlar uchun qulaylik va maqbullikni ta'minlash maqsadida, sayt va mobil ilova orqali turizm joylari haqida fikrlarni qoldirish uchun sharhlar bo'lishi mumkin bo'ladi. Bu, boshqa foydalanuvchilar uchun qulaylik va boshqa mijozlarga ma'lumotlar taqdim etish uchun foydalaniladi.

Xulosa. Turizm sohasida interaktiv xizmatlarni veb-sayt, mobil ilova va chatbotlar shakllarida mijozlarga xizmat ko'rsatishni shakllantirish, mijozlarga qulaylik, ma'lumotlar va aloqa imkoniyatlarini taqdim etish orqali sayt va ilovlarning foydalanishini osonroq va qulay qilishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Normamatov, o. (2024). Hududlar turizm sohasida interaktiv xizmatlar ko'rsatish samaradorligini oshirish. Евразийский журнал математической теории и компьютерных наук, 4(1), 43-46.

2. Ergashevich, e. A., & jamshed o'g'li, i. Q. (2023). Turizm sohasida geoaxborot tizimlarining qo'llanilishi. Journal of innovation in education and social research, 1(4), 200-202.

3. Nabiyev, r. (2023). Ichki turizmida onlayn-gid xizmatlarini rivojlantirish. Евразийский журнал математической теории и компьютерных наук, 3(11), 52-55.

4. Abdulkhaeva, n., hamidova, s., mamatkodirova, s., & ahmedova, m. (2021). Turizm va mehmondo'stlikdagi texnologiyalarning rivojlanishi va uning ahamiyati. Интернаука, (18-5), 57-59.

5. Yusupovna, r. N. (2023). Yashil turizm sohasida aholi savodxonligini oshirish masalalari. Science and innovation, 2(special issue 14), 528-534.

6. Xalimova, f. N. (2022, october). Onlayn turizm xizmatlarini rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillari. In international scientific conferences with higher educational institutions (vol. 1, no. 25.10, pp. 350-355).